

Wzorce projektowe

Michał Górecki

Czym są wzorce projektowe?

”

Wzorzec projektowy (ang. *design pattern*) – uniwersalne, sprawdzone w praktyce rozwiązanie często pojawiających się, powtarzalnych **problemów projektowych**. (...) ułatwia tworzenie, modyfikację oraz utrzymanie kodu źródłowego. Jest **opisem rozwiązania**, a nie jego implementacją.

Historia pewnej książki

Historia wzorców projektowych

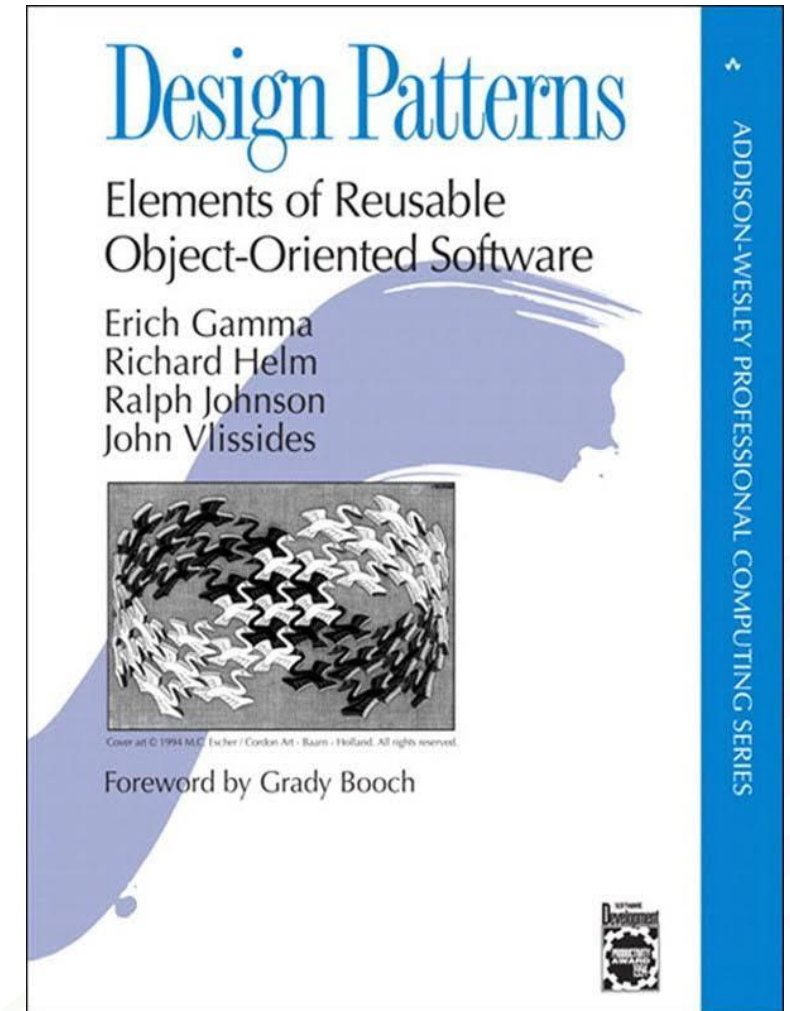
- Termin pochodzi z architektury
- Pomysł rozwinęli Erich Gamma, John Vlissides, Ralph Johnson

Richard Helm

- W 1994 wydano książkę „Wzorce projektowe.

Elementy oprogramowania obiektowego wielokrotnego użytku”

- 23 wzorce
- Gang of Four

Cel wzorców projektowych

- Opis popularnych problemów
- Wykorzystanie popularnych, przetestowanych rozwiązań
- Uniwersalny dla wszystkich języków
- Wprowadzenie wspólnej terminologii dla programistów

Z czego składa się wzorzec?

- **Nazwa i klasyfikacja**
- **Problem** – scenariusz i intencja
- **Rozwiązanie** – wyjaśnienie, struktura, pseudokod
- **Konsekwencje** – zalety, wady, przykłady użycia

Gang of Four patterns

- Kreacyjne (ang. *Creational*)
- Strukturalne (ang. *Structural*)
- Behawioralne/czynnościowe/operacyjne (ang. *Behavioral*)

- **Factory**
- **Abstract factory**
- **Builder**
- **Prototype**
- **Singleton**

Wzorce strukturalne

- Adapter
- Bridge
- Composite
- Decorator
- Facade
- Flyweight
- Proxy

- Chain of responsibility
- Command
- Iterator
- Mediator
- Memento
- Observer
- State
- Strategy
- Template method
- Visitor

Inne wzorce

- Dependency injection
- Lazy initialization
- MVC

Krytyka wzorców

- Uzupełniają „niedoskonałości” w językach (np. C++ i Java), które nie występują np. w Lisp
- Mogą być użyte bezmyślnie, bez dostosowania do kontekstu
- Nadużywane przez programistów

TRANSITION
TECHNOLOGIES

Anti-patterns

- Czasem wzorce projektowe stają się anty-wzorcami
- „*Golden hammer*” – nabyty raz, używany do wszystkiego
- Powtarzalne złe praktyki
- Zwykle nie są specyficzne dla danego języka

Anty-wzorce: przykłady

- *God class* – klasa która wie i umie wszystko
- Singleton overuse
- Poltergeist
- Copy and paste

Z jakich wzorców korzystałem w projektach?

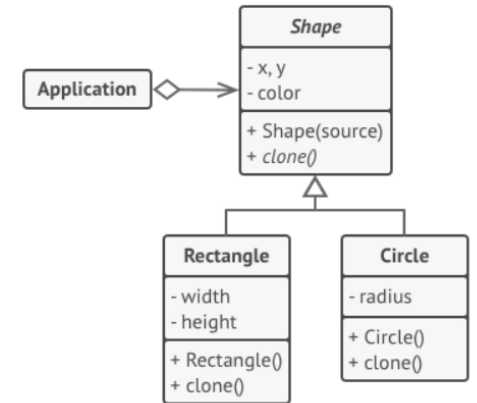
- <https://github.com/michalgorecki/design-patterns-training>

Przykłady wzorców: prototype

Prototype

- **Wzorzec kreacyjny**
- **Problem:** wielokrotne tworzenie identycznych obiektów o takich samych polach
- **Rozwiązanie:** obiekt klonuje sam siebie, zwracając klona
- **Zastosowanie:** 1) gdy bardziej opłacalne jest kopiowanie obiektów
2) dopiero w runtime wiadomo jakiej konkretnie klasy są obiekty
3) Chcemy uniknąć hierarchii, w której klasy różnie tworzą

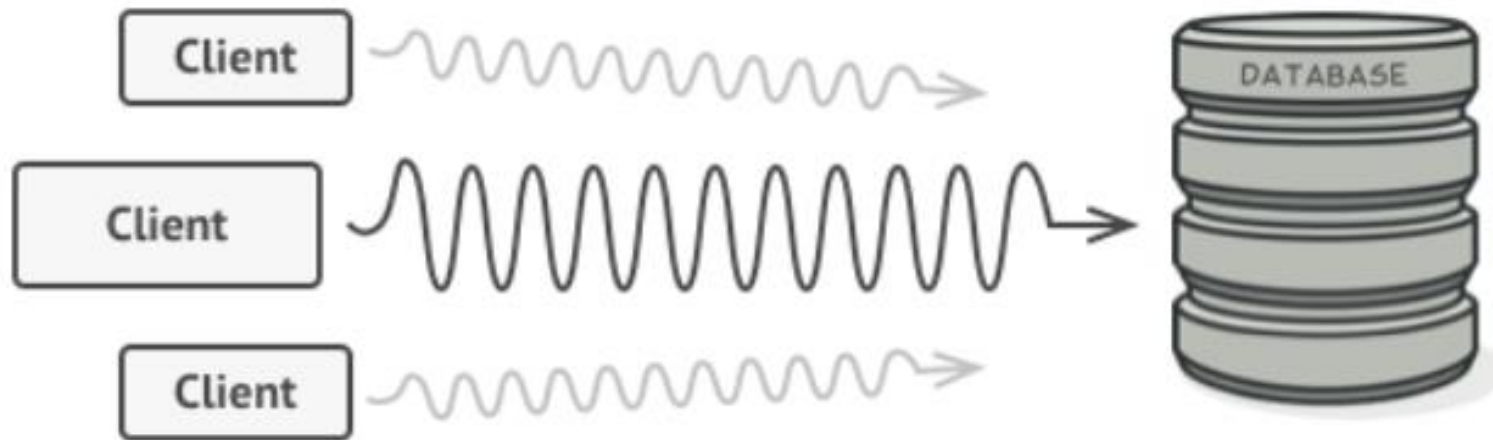
obiekty

Przykłady wzorców: proxy

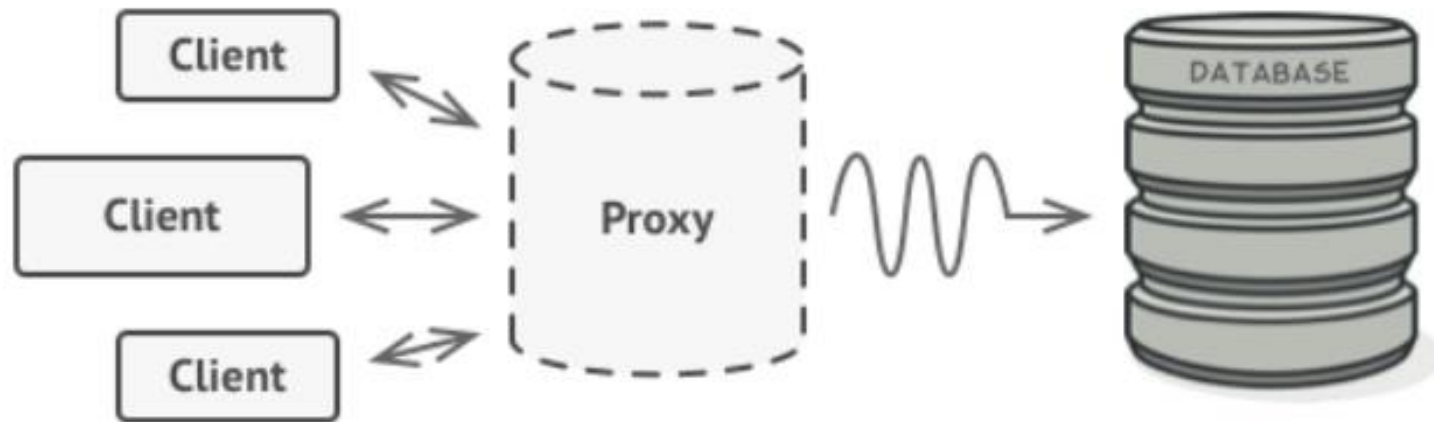
Proxy

- **Wzorzec strukturalny**
- **Problem:** mamy zasób, którego użycie jest kosztowne, np. bazę danych. Chcemy kontrolować dostęp do niej.

Proxy

- **Rozwiązanie:** wprowadzamy pełnomocnika (ang. *Proxy*) między klienta a zasób. Dla klienta interfejs się nie zmienia!
- **Zastosowanie:** chcemy wykonywać dodatkowe operacje „przy okazji”, np. kontrolować dostęp, tworzyć cache, rejestrować...

IoT@ttpsc.pl
www.ttpsc.com

Looking forward to build longterm partnership with You •